

TUSSENEVALUATIE VONCK!

“Het begint met een VONCK!.....”

De gemeente Cranendonck wil aansluiten bij de inwoners en meer vraaggericht werken: de omslag maken van initiëren naar faciliteren, door het initiatief te leggen bij inwoners die zoeken naar oplossingen voor hun buurt. Vanuit deze wens is VONCK! ontstaan, met als uitgangspunt:

- Cranendonck heeft betrokken inwoners die er zijn voor elkaar;
- veel inwoners van Cranendonck hebben ideeën over hun leefklimaat (hun fysieke en sociale omgeving).

VONCK! staat voor Verzamelpunt van burgerinitiatieven in ONs CranendonCK en is een netwerk en denktank van inwoners en ondernemers, die burgerinitiatieven signaleren en verder helpen.

1. DE VOORBEREIDING VAN VONCK!

In september 2018 heeft de gemeente, met een terugblik en een blik vooruit, VONCK! geïnformeerd over de visie op burgerkracht en het organiseren hiervan. Zoals te zien is op deze afbeelding,

betreft dit een verschuiving van meedoen naar meedenken en zelfdoen.

Na deze informatiebijeenkomst heeft VONCK! in een periode van 3 maanden (november 2018 t/m januari 2019) samen met de gemeente drie, positief beoordeelde burgerinitiatieven uit 2018 doorgenomen. De discussie over deze initiatieven heeft geleid tot het ontwikkelen van een visie op en een werkwijze voor het beoordelen van burgerinitiatieven, met de door de gemeente aangegeven voorwaarden:

- het borgen van de privacy van inwoners;
- het voorkomen van belangenverstrengeling bij leden van VONCK!;
- het vermijden van veel papierwerk en veel praten (korte lijnen en snel handelen).

2. EXPERIMENTEERRUIMTE VOOR VONCK!

Op 26 maart 2019 heeft De Raad van de gemeente Cranendonck besloten experimenteerruimte aan VONCK! te geven, in de vorm van een pilot waarin:

- a. samen met de gemeente wordt onderzocht hoe VONCK! een rol kan spelen in het signaleren, stimuleren en beoordelen van burgerinitiatieven;
- b. de verordening burgerkracht van kracht blijft en de burgemeester en wethouders het mandaat voor het verlenen en vaststellen van subsidie Burgerkracht aan VONCK! overdragen (VONCK! mag zelfstandig beslissen over de toekenning van subsidie burgerkracht).

Het doel van deze experimenteerruimte is:

- a. dat VONCK! stimuleert dat inwoners
 - het vaker zelf doen (zelfwerkzaamheid),
 - het gevoel hebben dat ze bij elkaar horen (saamhorigheid) én elkaar helpen ondanks onderlinge verschillen (solidariteit), hetgeen de sociale cohesie weerspiegelt,
 - opschrijven wat er op welke wijze, wanneer en waarom bereikt moet worden (plannen en beleid);
- b. dat samen met de gemeente onderzocht wordt hoe VONCK! een rol kan spelen in het signaleren en stimuleren van burgerinitiatieven.

3. INVULLING EN RESULTATEN VAN DE EXPERIMENTEERRUIMTE

Met het doel van de experimenteerruimte tussenevaluatie terug op de beoordeling VONCK! een blik vooruit (mede op basis Cranendonck van 29 november met de

voor ogen blijft VONCK! in deze van burgerinitiatieven en werpt van de inspiratiebijeenkomst gemeente en de dorpsraden).

In april 2019 was VONCK! in functie. Dat wil zeggen: een groep van 6 inwoners met een diversiteit in leeftijd en achtergrond (2 mannen en 4 vrouwen, geboren ergens in de jaren '50, '60 en '70) vormden het **Verzamelpunt ONs Cranendonck**. In de eerste periode van de pilot was de focus voornamelijk gericht op het beoordelen van burgerinitiatieven, vanuit de situatie dat inwoners (VONCK!) de initiatieven van inwoners faciliteren. Dit betekende dat het initiatief enerzijds werd beoordeeld op mogelijke inhoudelijke ondersteuning (verduidelijking van het burgerinitiatief) en anderzijds op mogelijke financiële ondersteuning (gefaciliteerd met subsidie Burgerkracht, eventueel in de vorm van borgstelling).

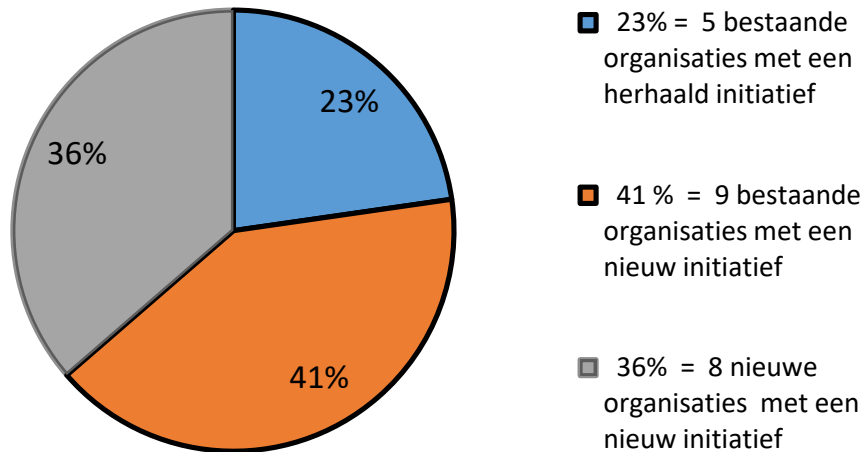
3.1 VONCK! als verzamelpunt van initiatieven

Na ontvangst van de eerste burgerinitiatieven in mei 2019 werd gestart met de registratie en de beoordeling. VONCK! heeft toen contact gelegd met de Zorgadviesraad om kennis te maken en de werkwijze te bespreken. Waar dit nodig was heeft VONCK! contact opgenomen met de Zorgadviesraad, in verband met de beoordeling van een burgerinitiatief.

Ook met de Dorpsraden is contact gezocht en over het algemeen was het mogelijk om een bijeenkomst van de Dorpsraad te bezoeken; één keer is het bezoek verzet naar een ander moment in het nieuwe jaar, in verband met de agenda van de Dorpsraad.

3.2 Burgerkracht

Met deze tussentijdse evaluatie wil VONCK! burgerkracht in beeld brengen en in vogelvlucht de resultaten op dit gebied laten zien. Van de 22, in de periode van mei t/m november 2019 ontvangen burgerinitiatieven, was 64% aangemeld door een bestaande organisatie en 36% door een nieuwe.

3.3 Doelgroep van de burgerinitiatieven

De burgerinitiatieven waren 6 keer gericht op de doelgroep volwassenen:

- met als maatschappelijk doel:
 - 2 x verbetering van de werkgelegenheid
 - 4 x verbetering van de leefbaarheid
- met als resultaat van de beoordeling:
 - 2x positief
 - 2x negatief (er zijn andere financieringsmogelijkheden)
 - 2x nog te beoordelen

De burgerinitiatieven waren 3 keer gericht op de doelgroep jongeren:

- met als maatschappelijk doel:
 - 3x verbetering van de leefbaarheid/saamhorigheid
- met als resultaat van de beoordeling:
 - 2 x positief
 - 1 x nog te beoordelen

De burgerinitiatieven waren 1 keer gericht op de doelgroep ouderen:

- met als maatschappelijk doel:
 - 1x verbetering van de zelfredzaamheid /het welbevinden
- met als resultaat van de beoordeling:
 - 1x negatief (er zijn andere financieringsmogelijkheden)

De burgerinitiatieven waren 12 keer gericht op de doelgroep inwoners (van een woonkern of van Cranendonck):

- met als maatschappelijk doel (een burgerinitiatief kan gericht zijn op meerdere maatschappelijke doelen):
 - 12x verbetering van de leefbaarheid/saamhorigheid
- met als resultaat van de beoordeling:
 - 7x positief
 - 1x negatief
 - 4x nog te beoordelen

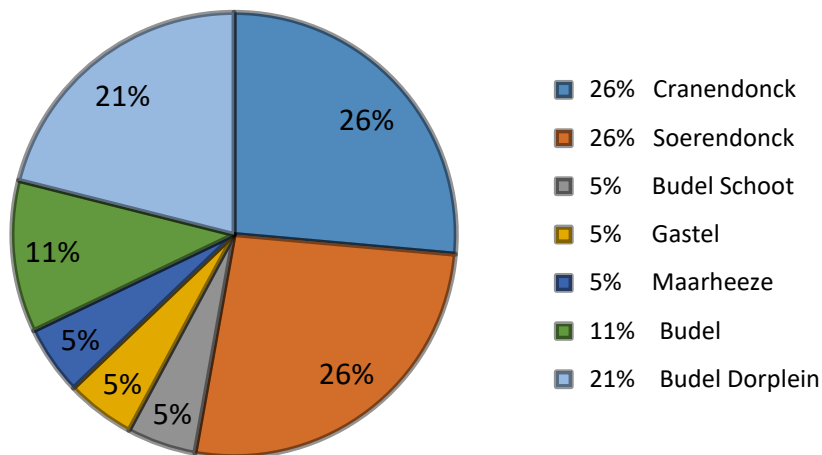
3.4 Maatschappelijk doel van de burgerinitiatieven

Om in aanmerking te komen voor subsidie Burgerkracht moet een burgerinitiatief gericht zijn op een maatschappelijk doel; een burgerinitiatief kan zich richten op meerdere maatschappelijke doelen.

Van de 22 burgerinitiatieven waren:

- 2 gericht op 'werkgelegenheid',
- 1 gericht op 'zelfredzaamheid'
- 19 gericht op 'leefbaarheid/saamhorigheid'.

De verdeling van het deelgebied 'leefbaarheid/saamhorigheid' ziet er per woonkern en Cranendonck breed als volgt uit.

3.5 Beoordeling van de burgerinitiatieven

Van de 22 burgerinitiatieven zijn 6 nog in het beoordelingstraject (deels aan het begin en deels aan het eind van het traject). Na beoordeling van de overige 16 burgerinitiatieven heeft VONCK!:

- a. aan 11 burgerinitiatieven wel subsidie toegekend (een enkele keer een deel van het aangevraagde bedrag) en dit is 69% van het aantal beoordelingen;
- b. aan 5 burgerinitiatieven geen subsidie toegekend en dit is 31% van het aantal beoordelingen, met als onderbouwing:
 - 3x omdat er andere financieringsmogelijkheden zijn,
 - 1x omdat er vanuit VONCK! alleen inhoudelijke ondersteuning nodig was,
 - 1x omdat er geen sprake was van een burgerinitiatief waarbij inwoners zoeken naar oplossingen voor hun buurt.

4. EEN BLIK VOORUIT...

4.1 Inspiratiebijeenkomst Cranendonck

In het eerste deel van de pilot is VONCK! gevraagd om mee te denken over de inspiratiebijeenkomst Cranendonck en heeft VONCK! deelgenomen aan een aantal voorbereidingsbijeenkomsten. Hierdoor was VONCK! in de gelegenheid om zich te oriënteren op de mogelijkheid om burgerinitiatieven te signaleren en stimuleren. Dit als aanloop naar toekomstige gesprekken met de Dorpsraden.

Op de inspiratiebijeenkomst Cranendonck zijn ideeën ontstaan over het stimuleren van burgerkracht waarin het sociaal en fysieke domein samenkomen, ideeën die VONCK! in het nieuwe kalenderjaar intern en ook samen met de gemeente en dorpsraden verder zou kunnen uitwerken. Ideeën met het doel te zoeken naar wat inwoners zélf kunnen doen:

- a. wat hun vermogen is om op eigen initiatief sociale en maatschappelijke verbeteringen in de woonwijk tot stand te brengen;
- b. op welke manier zij de omslag kunnen maken van consument naar producent;
- c. op welke manier zij de omslag kunnen maken van hulpvrager naar degene die sociale en maatschappelijke uitdagingen organiseert of degene die daarbij ondersteunt.

Ideeën om de betrokkenheid van inwoners bij het wel en wee in hun wijk te ondersteunen en versterken.

4.2 Kijken naar wat nodig is in Cranendonck

Voor het signaleren en stimuleren van burgerinitiatieven zou VONCK!:

- a. kunnen luisteren naar verhalen van inwoners (de beleving van de inwoners) en deze verhalen plaatsen in de context van de dorpskern (de grootte en de samenstelling van de dorpskern);
- b. kunnen doorvragen, zoekend naar waar het wél goed gaat en waarom (eigen kracht ontdekken);
- c. inwoners kunnen ondersteunen bij het op gang brengen van een co-creatief proces door
 - het formuleren van doelen gericht op samenredzaamheid (een verbinding waarbij 1+1=3)
 - het achteraf aan zichzelf afleggen van verantwoording op inhoud en resultaat:
wat hebben we gedaan met welke middelen en welk resultaat.

De gedachte hierachter is dat VONCK! gaat bewegen, want bewegen brengt beweging. Maar daar is tijd voor nodig en VONCK! heeft in deze samenstelling niet de benodigde tijd.

Bij het kijken wat nodig is in Cranendonck zou VONCK! ook aandacht moeten hebben voor verschillen tussen de dorpskernen en identiteitsaspecten. Zich hierin verdiepen vraagt ook tijd...

4.3 Burgerinitiatieven in Cranendonck

In de periode tot april 2020 (einde experimenteerfase) kan VONCK!, op basis van de beoordelingen in de afgelopen periode, zich richten op de kenmerken van een Cranendoncks burgerinitiatief. Is een burgerinitiatief in Cranendonck een initiatief van en voor de inwoners van Cranendonck? Of een initiatief van en voor de inwoners van Cranendonck in samenwerking met de directe omgeving? Of een initiatief waarbij inwoners van Cranendonck met elkaar samenwerken? Of een initiatief dat een bijdrage levert aan de directe leefomgeving van de inwoners van Cranendonck? Of een initiatief dat klein is; wat is klein? Of een initiatief dat zich richt op een bepaalde doelgroep (bijv. ouderen of jongeren) en wat zijn dan de kenmerken van die doelgroep? Of een initiatief dat ...? Met de communicatie over onder andere deze vragen kan een vonk overslaan.

4.4 Positie VONCK!

Bij een vooruitblik zou ook benoemd kunnen worden waar VONCK! tegenaan loopt. Welke conclusies daaruit getrokken kunnen worden voor de positie van VONCK!. En hoe deze conclusie opweegt tegen de voordelen van VONCK!, zoals:

- a. de onafhankelijkheid/objectiviteit (niet gekoppeld zijn aan de gemeente en ook niet aan een woonkern);
- b. het over de kernen heen kijken naar heel Cranendonck (wat mogelijk is vanuit een positie die gekenmerkt wordt door onafhankelijkheid/objectiviteit).

Het is belangrijk om daarbij ook de gevolgen voor het bestaande kader van de Verordening Burgerkracht daarin te betrekken.